

نقش رضایت زناشویی و رضایت جنسی طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ در سلامت روانی خانواده‌ها

The Role of Marital Satisfaction and Sexual Satisfaction During the Coronavirus 2019 Pandemic on the Mental Health of Families

<https://dx.doi.org/10.52547/jfr.17.1.45>

F. Bagheri, Ph.D. Student

Department of Psychology, Tarbiat Modares University, Tehran, Iran

A. Fathi Ashtiani, Ph.D.

Behavioral Science Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran

فرزین باقری

گروه روان‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس

دکتر علی فتحی‌آشتیانی

مرکز تحقیقات علوم رفتاری، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج)

دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۲/۹

دریافت نسخه اصلاح شده: ۱۴۰۰/۳/۸

پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۳/۱۰

Abstract

COVID-19 pandemic caused many restrictions worldwide, including home quarantines. As restrictions were extended, many families experienced a number of family problems, including domestic violence, marital conflict, and sexual dissatisfaction.

چکیده

کرونا ویروس ۲۰۱۹ (کووید-۱۹) به عنوان یک بیماری همه‌گیر باعث ایجاد محدودیت‌های زیادی در سطح جهان از جمله قرنطینه خانگی شد. با طولانی شدن محدودیت‌ها بسیاری از خانواده‌ها دچار مشکلات خانوادگی متعددی مانند خشونت خانگی، تعارضات زناشویی و نارضایتی‌های جنسی شدند.

✉Corresponding author: Behavioral Science Research Center, Baqiyatallah University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
Email: afa1337@gmail.com

✉نویسنده مسئول: تهران، میدان ونک، خیابان ملاصدرا، خیابان شیخ بهایی جنوبی، دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج)، مرکز تحقیقات علوم رفتاری
پست الکترونیکی: afa1337@gmail.com

In this regard, the present review study was conducted to investigate the role of marital satisfaction and sexual satisfaction during the COVID-19 epidemic on the mental health of families. This study provides a systematic review by searching the keywords COVID-19, Marital Satisfaction, Sexual Satisfaction, Mental Health, Domestic Violence, and COVID-19 in the titles and abstracts of articles published in Google Scholar, PubMed, Scopus, and Science Direct. The main entry criteria were all English-language printed articles related in 2020 and 2021. The findings showed that the couples' verbal, physical, psychological and marital conflicts increased significantly compared to the time before the outbreak of COVID-19. Also, the couple's performance and sexual satisfaction during the COVID-19 pandemic did not have the required quality and had a significant decrease. Given the long-term consequences of domestic violence on the mental health of women and children, it is necessary to take measures to identify, reduce and control family problems.

Keywords: Coronavirus 2019, Marital Satisfaction, Sexual Satisfaction, Domestic Violence, Mental Health.

در این راستا، پژوهش مروری حاضر با هدف بررسی نقش رضایت زناشویی و رضایت جنسی طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ در سلامت روانی خانواده‌ها انجام شد. در این مطالعه با جست‌وجو توسط واژگان کلیدی COVID-19، Satisfaction Marital، Coronavirus 2019، Domestic Violence، Sexual Satisfaction، Mental Health و COVID-19 در عنوان و چکیده مقالات منتشر شده در پایگاه‌های PubMed، Google Scholar، Scopus و ScienceDirect مروری نظام‌مند صورت گرفت. معیار اصلی جهت ورود، مقالات چاپی تمام متون انگلیسی مرتبط طی سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ بود. یافته‌های به دست آمده نشان داد در مقایسه با قبل از شیوع کووید-۱۹ خشونت کلامی، جسمانی، روانی و تعارضات زناشویی زوجین به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. همچنین عملکرد و رضایت جنسی زوجین در دوران همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ کیفیت لازم را نداشت و کاهش چشم‌گیری داشت. با توجه به پیامدهای بلندمدت خشونت‌های خانگی روی سلامت روان‌شناختی زنان و فرزندان، لازم است تدابیری در جهت شناسایی، کاهش و کنترل مشکلات خانوادگی اتخاذ شود.

کلیدواژه‌ها: کرونا ویروس ۲۰۱۹، رضایت زناشویی، رضایت جنسی، خشونت خانگی، سلامت روانی.

مقدمه

کرونا ویروس^۱ ۲۰۱۹ برای اولین بار در تاریخ ۱۷ دسامبر ۲۰۱۹ در شهر ووهان کشور چین شیوع یافت و در ۱۱ مارس ۲۰۲۰ طبق اعلام سازمان جهانی بهداشت^۲ به عنوان یک بیماری همه‌گیر در سطح جهان معرفی شد (هی، دنگ و لی^۳، ۲۰۲۰). از ۲۳ مارس ۲۰۲۰، این ویروس کشنده در کمترین زمان ممکن در سراسر جهان گسترش یافت. اولین مورد بیماری کووید-۱۹ در کشور ایران نیز در تاریخ ۳۰ بهمن‌ماه ۱۳۹۸ در استان قم ۱۵۰ کیلومتری پایتخت کشور شناسایی شد. گسترش این ویروس ناشناخته در سطح جهانی آنچنان پرسرعت بود که به عنوان بزرگ‌ترین تهدید سلامت عمومی افراد در سال ۲۰۲۰ شناخته شد

(مافیولی^۴، ۲۰۲۰). در واکنش به بیماری‌های همه‌گیر، اغلب کشورها قرنطینه، فاصله‌گذاری اجتماعی، ایجاد محدودیت در سفرهای بین‌شهری، تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها و بسته‌شدن مشاغل غیرضروری را اعمال می‌کنند تا جایی که بیمارستان‌ها نیز ویزیت‌های سرپایی و موارد غیراورژانسی را بسیار محدود کردند (سینفال^۵، ۲۰۲۰). کارآمدی فاصله‌گذاری‌های اجتماعی برای کنترل و کاهش انتقال ویروس اثبات شده است؛ اما این محدودیت‌ها پیامدهای منفی روان‌شناختی، خانوادگی و اقتصادی زیادی برای به همراه دارد (ایبارا^۶ و همکاران، ۲۰۲۰). در واقع، همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ ضربه سنگینی بر مشاغل نوپا وارد کرد؛ افرادی که روزمزد هستند و درآمد ثابت ماهانه‌ای نداشتند بسیار تحت تأثیر شیوع کووید-۱۹ قرار گرفتند، شیوع مصرف الکل و دخانیات افزایش یافت و بسیاری از افراد به سمت بازی‌های آنلاین و قمار کشیده شدند (کارسیاکالی، ساهین، آتس، اکوکو و کارابای^۷، ۲۰۲۱). این اقدامات سخت‌گیرانه اما ضروری، اغلب منجر به این شده که خانواده‌ها در خانه‌های خود حبس شوند یا به علت آسیب‌پذیر بودن بعضی از افراد خانواده، به دور از هم زندگی کنند. هم‌چنین به هم خوردن برنامه‌های روزمره برای فرد و خانواده، افزایش اضطراب و ترس ناشی از کووید-۱۹، کاهش فعالیت بدنی، کاهش ارتباطات اجتماعی، تعطیلی مشاغل و مدارس و عدم دسترسی به مراکز درمانی به افزایش درگیری بین اعضای خانواده‌ها منجر شده است (کانر^۸ و همکاران، ۲۰۲۰). علاوه بر این، زوج‌هایی که دارای مشکل بودند یا به‌تازگی طی شیوع کرونا ویروس ۲۰۱۹ دارای اختلافاتی شدند، به دلیل عدم دسترسی یا دسترسی محدود به مراکز مشاوره و روان‌درمانی، مشکلات زیادی را تجربه کردند (میتال و سینف^۹، ۲۰۲۰).

طی همه‌گیری کووید-۱۹ مانند در خانه^{۱۰} به شعار سازمان‌های جهانی بهداشت و بسیاری از کشورها تبدیل شده است. اما برای قربانیان خشونت خانگی^{۱۱}، خانه اغلب یک مکان امن نیست (موریرا و کاستا^{۱۲}، ۲۰۲۰). مانند در خانه نه‌تنها بازماندگان خشونت خانگی را در معرض خطر خشونت بیشتر قرار می‌دهد؛ بلکه آن‌ها را از شبکه‌های حمایتی جدا می‌کند. سیاست‌های دولت‌ها برای قرنطینه خانگی، ممکن است به نرخ‌های بالاتر خشونت خانگی، سوءمصرف مواد و الکل، اضطراب، افسردگی، خودکشی و تعارضات زناشویی منجر شود. در بسیاری از کشورها به علت قرنطینه طولانی‌مدت خانگی، موارد گزارش‌شده و نیازهای خدماتی مربوط به خشونت‌های خانوادگی را به طور چشم‌گیری افزایش داده است (اکسیو، چن، چن، هو و ژو^{۱۳}، ۲۰۲۰). به عنوان نمونه، تماس‌ها با خطوط مستقیم خشونت خانگی تا ۲۵ درصد افزایش یافته و شمار جست‌وجوهای گوگل برای کمک به خشونت خانوادگی طی شیوع کرونا ویروس ۲۰۱۹ به میزان قابل توجهی افزایش یافته است (پیکورو، جنینگ، جمیسون، کیوکینن و کنول^{۱۴}، ۲۰۲۱). در استرالیا پس از فاصله‌گذاری اجتماعی و قوانین سخت‌گیرانه برای کووید-۱۹، ۴/۶ درصد از زنان خشونت جسمی و جنسی، ۵/۸ درصد کنترل اجباری و ۱۱/۶ درصد نیز حداقل تجربه آزار روانی یا کنترل رفتاری را گزارش کردند (بوکسال، مورگان و بروون^{۱۵}، ۲۰۲۰). بررسی‌های صورت‌گرفته در داخل کشور ایران نیز مشخص کرد که بیش از ۳۵/۲ درصد خشونت خانگی را تجربه کردند. خشونت عاطفی، جنسی و جسمی به ترتیب ۳۲/۸، ۱۲/۴ و ۴/۸ درصد گزارش شد. هم‌چنین کیفیت زندگی زنان بدون تجربه خشونت ۴۵/۵۳ و زنان دارای خشونت خانگی ۲۱/۵۰ بود که افسردگی و اضطراب بالایی را تجربه می‌کردند (نقی‌زاده، میرغفوروند و محمدی‌راد^{۱۶}، ۲۰۲۱). ارتان، الهاگ، تیری، جاوولوت و هینگرای^{۱۷} (۲۰۲۰) در مطالعه‌ای مروری به بررسی میزان خشونت خانگی طی همه‌گیری

کروناویروس ۲۰۱۹ پرداختند. بررسی‌های صورت‌گرفته نشان داد ۱۰ کشور استرالیا، کانادا، چین، فرانسه، هند، ایتالیا، لبنان، هلند، اسپانیا و آمریکا در جهت کاهش خشونت خانگی طی کووید-۱۹ تدابیری اتخاذ کردند که بیشتر شامل ایجاد خط مستقیم، آموزش جلوگیری از خشونت خانگی و حمایت از قربانیان خشونت می‌شد. نظرسنجی‌های انجام‌شده نیز نشان می‌دهد که از زمان شیوع کووید-۱۹ گزارش‌های مرتبط با خشونت شریک زندگی در سراسر جهان به دلیل قوانین سخت‌گیرانه ماندن در خانه، به منظور جلوگیری از گسترش ویروس، افزایش چشم‌گیری داشته است (آرناس - آریو، فرناندز - کرنز و نولبرگر^{۱۸}، ۲۰۲۱). با شیوع کووید-۱۹ و درگیری کادر درمانی با بیماران یک چالش بزرگ برای کمک به قربانیان خشونت خانگی ایجاد شده است تا جایی که رئیس سازمان ملل متحد وضعیت کنونی را به عنوان موج وحشتناک جهانی در خشونت خانگی توصیف کرده است (گسانگی^{۱۹} و همکاران، ۲۰۲۱). حتی در نبود بیماری همه‌گیر کووید-۱۹، خشونت شریک زندگی یک مشکل اجتماعی در سطح جهانی بوده است. طبق نظرسنجی ملی در سال ۲۰۱۵، از هر چهار زن یک نفر و از هر ۱۰ مرد یک نفر در طول زندگی خود در ایالات متحده آمریکا خشونت شریک زندگی را تجربه کرده است (اسمیت^{۲۰} و همکاران، ۲۰۱۸).

در طول زمان قرنطینه خانگی به دلیل ناتوانی بسیاری از زوجین برای مدیریت وظایف افراد در خانه، تربیت فرزندان و عدم تفاهم؛ تعارضات زناشویی و مشکلات جنسی زیادی ایجاد شد که در بعضی از موارد به طلاق و جدایی ختم شد (سدیری^{۲۱} و همکاران، ۲۰۲۰). علاوه بر مشکلات زوجین، استرس و تعارضات احتمالی شیوع کووید-۱۹ ممکن است پیامدهای بلندمدتی بر تعاملات و روابط افراد خانواده بر جای بگذارد. به عنوان مثال، سبک‌های فرزندپروری که والدین در دوران قرنطینه خانگی و تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها اتخاذ می‌کنند، نقش چشم‌گیری در وضعیت روان‌شناختی و روند تحصیلی فرزندان ایفا می‌کند (اسپوسیتو^{۲۲} و همکاران، ۲۰۲۰). در حالی که تعارضات زناشویی ممکن است اضطراب و استرس زوجین را افزایش دهد، پژوهش‌های انجام‌شده قبل از همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ نشان می‌دهد که متأهل بودن یا داشتن یک رابطه عاطفی می‌تواند افراد را در مقابل احساس تنهایی و انزوا محافظت کند و موجب افزایش سلامت روانی آنها شود (بروک، وو، لوستینگ، راسل و نیمک^{۲۳}، ۲۰۱۹). در همین راستا، ویلیامسون^{۲۴} (۲۰۲۰) در پژوهشی تأثیرات اولیه همه‌گیری کووید-۱۹ را بر رضایت زناشویی زوجین مورد بررسی قرار داد که نتایج به‌دست‌آمده نشان داد میزان رضایت زناشویی افراد تغییر زیادی نداشته است. فقط در خانواده‌هایی که زوجها به وظایف خود عمل نمی‌کردند و حریم خصوصی یکدیگر را از بین می‌بردند، تعارضات زناشویی مشاهده شد. در مقابل، لیوتک، هنسل، هرنیک و روزنبرگ^{۲۵} (۲۰۲۰) در مطالعه‌ای به بررسی درگیری روابط عاشقانه، تغییرات در روابط صمیمی و جنسی طی شیوع کروناویروس ۲۰۱۹ پرداختند. نتایج این پژوهش نشان داد ۳۴ درصد زوجین طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ از روابط جنسی خود راضی نبودند. هم‌چنین افرادی که ترس بیشتری نسبت به کووید-۱۹ داشتند، از نظر عاطفی احساس تنهایی بیشتری می‌کردند و زمان کمی را با شریک زندگی خود سپری می‌کردند. در مطالعه‌ای دیگر، اشمید، وورم، هانک، ساواتزکی و والپر^{۲۶} (۲۰۲۰) به بررسی وضعیت اشتغال و رضایت زناشویی طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ پرداختند. بررسی‌های صورت‌گرفته نشان داد ۴۰ درصد رضایت زناشویی نداشتند و تنها ۲۰ درصد از زندگی زناشویی خود راضی

بودند. بیکاری و درآمد پایین از عوامل مهم کاهش رضایت زناشویی طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ شناخته شد.

از نظر خطر انتقال کروناویروس ۲۰۱۹ در روابط جنسی نیز پژوهش‌های انجام شده نشان دادند بیشترین میزان ویروس در بزاق دهان وجود دارد. بنابراین یک بوسیدن ساده نیز در روابط عاشقانه می‌تواند ویروس را به دیگری منتقل کند، اما هیچ اطلاعاتی در رابطه با انتقال کووید-۱۹ از راه واژن و مقعد وجود ندارد (یوگورلوکان^{۲۷} و همکاران، ۲۰۲۱؛ ژو^{۲۸} و همکاران، ۲۰۲۰). به همین دلیل، روابط جنسی زوجین به علت همه‌گیری کووید-۱۹ متحمل ضربه بسیار شدیدی شد (دلسا، چیریللا و سائوجا^{۲۹}، ۲۰۲۱). با توجه به تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها و حضور مداوم فرزندان در خانه نیز، یک حریم خصوصی و امن برای روابط جنسی لذت‌بخش فراهم نبود. از طرفی دیگر، ترس از ابتلا به کووید-۱۹، تماس فیزیکی میان زوج‌ها از بوسیدن ساده تا روابط جنسی کامل را کاهش داده است. قرنطینه خانگی زوج‌ها - که ۲۴ ساعت در طول روز مجبور به زندگی با هم هستند - باعث افزایش اختلاف عقیده، بحث و کاهش حریم خصوصی شد که نتیجه آن کاهش صمیمیت و رضایت زناشویی بود. احساسات ناخوشایند به شکل قابل توجهی بر روابط جنسی تأثیر منفی بر جای می‌گذارند. در واقع، سلامت جنسی و باروری تحت تأثیر سلامت جسمی، عاطفی، روانی و اجتماعی افراد قرار دارد (پانزری، فروکی، کوزا و فونتاسی^{۳۰}، ۲۰۲۰). به همین دلیل می‌توان گفت، وضعیت روان‌شناختی و استرس در روابط نقش مهمی در انگیزه و میل جنسی زن و شوهر ایفا می‌کند. بررسی‌ها نشان داده که عملکرد جنسی، ارگاسم و لذت جنسی اغلب تحت تأثیر آرامش، تنش پایین و مقداری فاصله از شریک عاطفی برای شناخت بیشتر است (اسپوسیتو و همکاران، ۲۰۲۰).

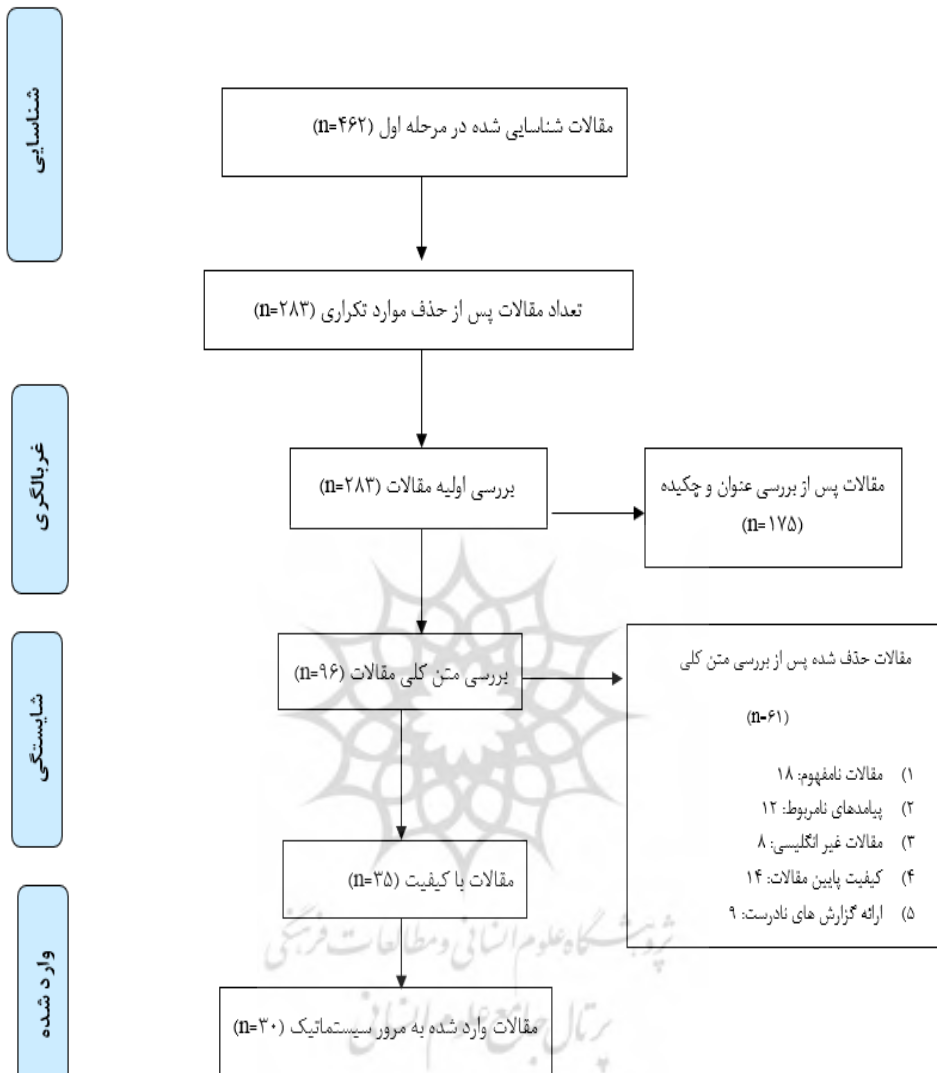
در مقابل، اکنون که بسیاری از خانواده‌ها در قرنطینه به سر می‌برند، داشتن یک رابطه جنسی خوب می‌تواند کمی از استرس و اضطراب کووید-۱۹ بکاهد (ارفات، محمد، کار، شارما و کبیر^{۳۱}، ۲۰۲۰). در همین راستا، فنگ^{۳۲} و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهشی به بررسی تغییرات روابط جنسی طی شیوع کووید-۱۹ پرداختند. یافته‌های به‌دست‌آمده حاکی از کاهش ۴۲/۳ درصدی فعالیت جنسی طی قرنطینه بود. تفاوت معناداری از نظر سطح تحصیلات، سن، کیفیت زندگی جنسی و رضایت جنسی با صمیمیت زوجین به دست آمد. خانواده‌هایی که از عملکرد جنسی خود رضایت داشتند، از صمیمیت و رضایت زناشویی بالایی برخوردار بودند. در مطالعه‌ای دیگر، سیتو^{۳۳} و همکاران (۲۰۲۱) نقش همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ بر کیفیت جنسی زوجین را مورد بررسی قرار دادند. کاهش چشم‌گیری در میزان بهزیستی زوجین مشاهده شد که ارتباط مستقیمی با کاهش رابطه جنسی زوجین داشت. ۴۳/۲ درصد از زوجین حریم خصوصی پایین و ۴۰/۹ درصد عدم وجود محرک‌های روان‌شناختی را گزارش کردند. هم‌چنین ۷۱/۳ درصد دارای میل جنسی پایینی بودند. این نتایج حاکی از تأثیرات چشم‌گیر همه‌گیری کووید-۱۹ بر سلامت روانی و جنسی زوج‌هاست.

در مجموع، می‌توان گفت موضوع خشونت خانگی علیه زنان و کودکان به دلیل شیوع بالای آن در جهان، همیشه مطرح بوده است؛ اما در قرن ۲۱ سابقه چنین بیماری همه‌گیری وجود نداشت که ماه‌ها افراد را در خانه حبس کند و عملکرد جنسی و زناشویی آنها را تحت تأثیر خود قرار دهد. هم‌چنین، با توجه به این‌که بیش از یک سال از شیوع کووید-۱۹ در جهان می‌گذرد و این ویروس همچنان در حال جهش است، نمی‌توان دورانی را برای اتمام آن پیش‌بینی کرد؛ بنابراین امکان دارد قرنطینه خانگی چندین بار طی سال تکرار شود.

به همین دلیل قبل از هر چیزی لازم است بررسی‌های بیشتری در رابطه با پیامدهای خشونت خانگی، عملکرد جنسی و تعارضات زناشویی صورت گیرد. در این راستا، پژوهش مروری حاضر با هدف بررسی نقش رضایت زناشویی و رضایت جنسی طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ در سلامت روانی خانواده‌ها انجام شد.

روش

پژوهش حاضر یک پژوهش مروری است که در آن به بررسی خشونت خانگی و تعارضات زناشویی طی همه‌گیری کرونا ویروس ۲۰۱۹ پرداخته شد و به این منظور از مقالات نمایه‌شده در پایگاه‌های اطلاعاتی علمی نظیر Google Scholar، PubMed، Springer، ISI، Scopus و ScienceDirect استفاده شد. پژوهشگران در این مطالعه با استفاده از کلیدواژه‌های تعیین‌شده، مقالات معتبر انگلیسی منتشر شده در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ میلادی را از منابع معتبر الکترونیک جست‌وجو و استخراج کرده و با بررسی متون کامل این مقالات، داده‌های حاصل را به صورت دسته‌بندی‌شده توصیف کردند. در عناوین مقالات واژه Sexual (COVID-19) Coronavirus 2019 جست‌وجو شد؛ واژگان Marital Satisfaction، Mental Health satisfaction، Divorce، Domestic Violence، Pandemic و Psychology نیز در عناوین و چکیده مقالات، مورد جست‌وجو و ارزیابی قرار گرفتند. پس از جمع‌آوری مقالات مورد نظر، موارد غیرمربوط و تکراری توسط پژوهشگران حذف شدند. در مرحله بعد متون کامل مقالات باقی‌مانده مورد بررسی قرار گرفته و پس از حذف موارد غیرمربوط، نتایج مربوط به مقالات منتخب در مرحله نهایی، دسته‌بندی شده و مورد بررسی قرار گرفتند. در این مطالعه از راهنمای گزارش‌دهی مطالعات مرور سیستماتیک پریزما (PRISMA) استفاده شد (موهر، لیبراتی، تترلاف و آلتمن^{۳۴}، ۲۰۱۰). مقالات پژوهشی به صورت هدفمند بر اساس معیارهای ورود به پژوهش: مرتبط بودن با هدف پژوهش، برخورداری از چارچوب ساختاریافته پژوهشی، دسترسی به تمام متن مقاله و انتشار در مجله معتبر برای بررسی انتخاب شدند. کیفیت مقالات با استفاده از چک‌لیست بررسی مقالات شامل: تطابق ساختار مقاله با نوع پژوهش، هدف پژوهش، جامعه پژوهش، فرایند انتخاب نمونه، ابزارهای گردآوری اطلاعات، تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری مرتبط و متناسب با اهداف، مشخص بودن معیارهای ورود و خروج، رعایت اخلاق در پژوهش، ارائه یافته‌ها متناسب با اهداف پژوهش و بحث در مورد یافته‌ها با استناد به نتایج پژوهش‌های مرتبط بررسی شد. ارزیابی کیفیت مقالات با استفاده از معیارهای ارائه‌شده توسط گیفورد، دیویس، ادواردز، گریفین و لیبانون^{۳۵} (۲۰۰۷) انجام گرفت. بر اساس معیارهای ارائه‌شده برای مطالعات کمی (۶ معیار)، کیفی (۱۱ معیار)، نیمه‌تجربی (۸ معیار) و تجربی (۷ معیار) مقالات در یک مقیاس دوامتیازی (صفر و یک) ارزیابی شدند. نقطه برش برای حذف مقالات کمی امتیاز ۴ و کمتر، برای مطالعات تجربی و نیمه‌تجربی امتیاز ۶ و کمتر، برای مطالعات کیفی نیز امتیاز ۸ و کمتر بود. در انتها بعد از بررسی و ارزیابی‌های صورت‌گرفته (نمودار ۱)، ۳۰ مقاله منتخب در مرور باقی ماندند.

نمودار ۱: چک لیست PRISMA برای انتخاب مطالعات

یافته‌ها

در این پژوهش، تعداد ۳۰ مقاله پژوهشی واجد شرایط زبان انگلیسی مورد بررسی قرار گرفتند. در ادامه یافته‌های حاصل از مقالات مرور شده در زمینه رضایت زناشویی و رضایت جنسی در شیوع کووید-۱۹ ارائه می‌شود:

جدول ۱: ویژگی مطالعات ارتباط رضایت زناشویی و رضایت جنسی طی همه‌گیری کرونا و بروس ۲۰۱۹ با سلامت روانی خانواده‌ها

نویسنده و سال	هدف و حجم نمونه	نوع مطالعه	کشور	یافته اصلی
لیوتک و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: بررسی درگیری روابط عاشقانه، تغییرات در روابط صمیمی و جنسی طی شیوع کرونا حجم نمونه: ۷۴۲	کمی	آمریکا	نتایج این پژوهش نشان داد ۳۴ درصد زوجین طی همه‌گیری کرونا و بروس ۲۰۱۹ از روابط جنسی خود راضی نبودند. هم‌چنین افرادی که ترس بیشتری نسبت به کووید-۱۹ داشتند، از نظر عاطفی احساس تنهایی بیشتری می‌کردند و زمان کمی را با شریک زندگی خود می‌گذراندند.
دی‌بریا تیلیس و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: بررسی خشونت خانگی طی همه‌گیری کووید-۱۹	مروری	برزیل	گزارش‌های کشورهای آرژانتین، برزیل، کانادا، چین، قبرس، فرانسه، آلمان، ایتالیا، اسپانیا، انگلیس و آمریکا حاکی از افزایش خشونت‌های خانگی علیه زنان و کودکان طی شیوع کووید-۱۹ است.
سدیری و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: تأثیر خشونت خانگی بر سلامت روانی زنان طی همه‌گیری کرونا و بروس ۲۰۱۹ حجم نمونه: ۷۵۱	کمی	تونس	بررسی‌های صورت‌گرفته نشان داد ۵۷/۳ درصد از زنان پریشانی روان‌شناختی قابل توجهی را تجربه کردند. ۴۰ درصد از زنان شبکه‌های اجتماعی را عامل اصلی خشونت قلمداد می‌کردند. هم‌چنین ۹۶ درصد خشونت روانی را گزارش کردند.
اکسیو و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: خشونت خانوادگی پنهان طی همه‌گیری کووید-۱۹ حجم نمونه: بررسی پیام‌های افراد در شبکه‌های مجازی	کیفی	چین، کانادا، آمریکا	۹ مضمون از پیام و پست‌های افراد شناسایی شد که شامل افزایش آسیب‌پذیری (افزایش تماس تلفنی، قتل)، انواع خشونت‌های خانوادگی (کودک‌آزاری، سوءاستفاده جنسی)، نوع خشونت (پرخاشگری کلامی، جسمی، کنترل افراطی)، عوامل مرتبط با خشونت خانوادگی (مصرف مواد مخدر و الکل، اسلحه، فقر)، قربانیان خشونت (افراد ضعیف)، خدمات اجتماعی برای خشونت (مددکاران، خطوط تلفن)، موارد قانونی (تماس با پلیس و پزشکی قانونی)، جنبش و آگاهی‌های اجتماعی (حمایت از این افراد)، اخبار مرتبط با خشونت (توسط رسانه‌ها).
کابر و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: بررسی عواملی که سلامت زنان را طی شیوع کرونا و بروس ۲۰۱۹ تحت تأثیر قرار می‌دهد.	مروری	آمریکا	بررسی‌های انجام‌شده نشان داد زنان طی شیوع کووید-۱۹ از نظر مراقبت‌های بهداشتی در وضعیت خوبی قرار نداشتند. میزان خشونت خانگی، سوءاستفاده جنسی و تهدیدات سلامت روانی افزایش یافته است.
موریرا و کاستا (۲۰۲۰)	هدف: بررسی نقش همه‌گیری کرونا و بروس ۲۰۱۹ بر افزایش خشونت شریک زندگی	مروری	پرتغال	یافته‌های به‌دست‌آمده مشخص کرد میزان خشونت کلامی، جسمانی و روانی طی شیوع کووید-۱۹ به میزان

				قابل توجهی افزایش یافته است. این خشونت‌ها به علت فشار قرنطینه و بیکاری بیشتر رخ می‌دهد.
۷	ارتان و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: مدیریت خشونت خانگی طی شیوع کروناویروس ۲۰۱۹	مروری	فرانسه بررسی‌های صورت‌گرفته نشان داد ۱۰ کشور استرالیا، کانادا، چین، فرانسه، هند، ایتالیا، لبنان، هلند، اسپانیا و آمریکا در جهت کاهش خشونت خانگی طی کووید-۱۹ تدابیری اتخاذ کردند که بیشتر شامل ایجاد خط مستقیم، آموزش جلوگیری از خشونت خانگی و حمایت از قربانیان خشونت می‌شد.
۸	ارفات و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: بررسی نقش شیوع کرونا در رضایت و رفتار جنسی زوجین حجم نمونه: ۱۲۰	کمی	بنگلادش، هند و نپال بررسی‌های انجام‌شده نشان داد ۵۰ درصد از زوجین اذعان داشتند که همه‌گیری کرونا بر عملکرد جنسی تأثیر مثبتی بر جای گذاشته است. ۴۶/۷ درصد از زوجین هیچ تغییری را در عملکرد جنسی خود گزارش نکردند.
۹	کاروسو و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: فعالیت جنسی و کنترل بارداری زوجین طی همه‌گیری کووید-۱۹ حجم نمونه: ۱۷۵	کمی	ایتالیا بررسی‌های انجام‌شده نشان داد عملکرد جنسی زوجین طی قرنطینه خانگی افزایش داشته است. بیشتر زنان متأهل روش‌های جلوگیری از بارداری را در دوران قرنطینه انجام می‌دهند.
۱۰	پائزری و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: بررسی تغییرات روابط و کیفیت رابطه جنسی زوجین طی شیوع کووید-۱۹ حجم نمونه: ۱۲۴	کمی	ایتالیا ۷۳ درصد از شرکت‌کنندگان زن بودند. برخی از شرکت‌کنندگان کاهش لذت، رضایت و برانگیختگی جنسی را گزارش کردند. یکی از دلایل اصلی کاهش روابط جنسی استرس ابتلا به کرونا بود.
۱۱	لهمیلر و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: بررسی عملکرد جنسی زوجین طی شیوع کووید-۱۹ حجم نمونه: ۱۵۵۹	کمی	آمریکا یافته‌های به‌دست‌آمده نشان داد نیمی از شرکت‌کنندگان در روابط جنسی خود کاهش چشم‌گیری داشتند. هم‌چنین جوان بودن، داشتن تخیلات جنسی و استرس کمتر باعث افزایش رابطه جنسی می‌شد.
۱۲	بوکسال و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: شیوع خشونت خانگی علیه زنان طی همه‌گیری کووید-۱۹ حجم نمونه: ۱۵۰۰	کمی	استرالیا ۴/۶ درصد از زنان خشونت جسمی یا جنسی را تجربه کردند. ۵/۸ درصد کنترل اجباری و ۱۱/۶ درصد نیز حداقل تجربه آزار روانی یا کنترل رفتاری را گزارش کردند.
۱۳	یوکسل و اوزگور (۲۰۲۰)	هدف: عملکرد جنسی زوجین طی شیوع کروناویروس ۲۰۱۹ حجم نمونه: ۵۸	کمی	ترکیه بررسی‌های صورت‌گرفته نشان داد دفعات رابطه جنسی طی قرنطینه خانگی افزایش یافته است. اما تمایل برای بارداری نسبت به گذشته که ۳۲ درصد بود، به ۵ درصد کاهش یافت.
۱۴	میتال و سینف (۲۰۲۰)	هدف: خشونت مبتنی بر جنسیت طی پاندمی کروناویروس ۲۰۱۹	مروری	هند یافته‌های این پژوهش مشخص کرد مانند پاندمی‌های گذشته، در دوران کرونا، میزان خشونت افزایش چشم‌گیری داشته است که در این بین خشونت جسمی و کلامی علیه زنان بیشتر است.

۱۵	اشمید و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: بررسی وضعیت اشتغال و رضایت زناشویی طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ حجم نمونه: ۳۱۷۶	کتی	آلمان	بررسی‌های صورت‌گرفته نشان داد ۴۰ درصد رضایت زناشویی نداشتند و تنها ۲۰ درصد از زندگی زناشویی خود راضی بودند. بیکاری و درآمد پایین از عوامل مهم کاهش رضایت زناشویی طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ شناخته شد.
۱۶	ویلیامسون (۲۰۲۰)	هدف: تأثیرات اولیه همه‌گیری کرونا بر رضایت زناشویی زوجین حجم نمونه: ۶۵۴	کتی	آمریکا	نتایج به‌دست‌آمده نشان داد میزان رضایت زناشویی افراد تغییر زیادی نداشته است. در خانواده‌هایی که وظایف افراد در خانه درست انجام نمی‌شد، تعارضات زناشویی را به همراه داشت.
۱۷	اسپوسیتو و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: نقش شیوع کووید-۱۹ در وضعیت روان‌شناختی زوجین نابارور حجم نمونه: ۶۲۷	کتی	ایتالیا	یافته‌های این پژوهش نشان داد همه‌گیری کرونا به صورت متوسط تا شدیدی وضعیت روان‌شناختی زوجین نابارور را دچار مشکل کرده است. ۱۵/۳ درصد از زنان در مقایسه با مردان افسردگی و اضطراب بیشتری را گزارش کردند.
۱۸	ایبارا و همکاران (۲۰۲۰)	هدف: نقش همه‌گیری کرونا ویروس ۲۰۱۹ در عملکرد جنسی	مروری	ایران، ایتالیا و اسپانیا	نتایج به‌دست‌آمده نشان داد عملکرد جنسی زوجین طی شیوع کووید-۱۹ به میزان قابل توجهی کاهش یافته است که تحت تأثیر وضعیت روان‌شناختی و اقتصادی خانواده قرار می‌گیرد.
۱۹	نقی‌زاده و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: خشونت خانگی و کیفیت زندگی در زنان باردار طی شیوع کروناویروس ۲۰۱۹ حجم نمونه: ۲۵۰	کتی	ایران	بیش از یک‌سوم زنان (۳۵/۲ درصد) خشونت خانگی را تجربه کردند. خشونت عاطفی، جنسی و جسمی به ترتیب ۳۲/۸، ۱۲/۴ و ۴/۸ درصد گزارش شد. کیفیت زندگی زنان بدون تجربه خشونت ۴۵/۵۳ و زنان دارای خشونت خانگی ۲۱/۵۰ بود که افسردگی و اضطراب بالایی را تجربه می‌کردند.
۲۰	سیتو و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: نقش همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ در کیفیت جنسی حجم نمونه: ۱۵۷۶	کتی	ایتالیا	کاهش چشم‌گیری در میزان بهزیستی زوجین مشاهده شد که ارتباط مستقیمی با کاهش رابطه جنسی زوجین داشت. ۴۲/۲ درصد از زوجین حریم خصوصی پایین و ۴۰/۹ درصد عدم وجود محرک‌های روان‌شناختی را گزارش کردند. هم‌چنین ۷۱/۳ درصد دارای میل جنسی پایینی بودند.
۲۱	یوگورلوکان و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: تأثیر کرونا بر عملکرد جنسی زنان تحت درمان واژینیسیم حجم نمونه: ۷۷	کتی	ترکیه	یافته‌های به‌دست‌آمده نشان داد فاصله‌گذاری اجتماعی و قرنطینه خانگی به قطع درمان این زنان منجر شد. همین موضوع کاهش میل و رضایت جنسی را به همراه داشت.

۲۲	پیکورو و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: بررسی مروری خشونت خانگی طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ حجم نمونه: ۳۷ مقاله	مروری	آمریکا	بررسی‌های صورت‌گرفته نشان داد در مقایسه با قبل از همه‌گیری کووید-۱۹ میزان خشونت خانگی علیه زنان و کودکان به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. در این بین آمریکا آمار بالایی از خشونت خانگی را به ثبت رسانده است.
۲۳	کارساکالی و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: ارزیابی عملکرد جنسی زوجین طی شیوع کووید-۱۹ حجم نمونه: ۱۳۵۶	کفی	ترکیه	میانگین سنی افراد ۳۳ سال بود. ارتباط معناداری بین مصرف دخانیات، الکل، وضعیت کار و سن با رضایت جنسی افراد به دست آمد. افرادی که استرس بیشتری داشتند از عملکرد جنسی خود رضایت نداشتند.
۲۴	میرزایی و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: بررسی عملکرد جنسی، سلامت روانی و کیفیت زندگی زنان باردار طی شیوع کووید-۱۹ حجم نمونه: ۲۰۱	کفی	ایران	نتایج به‌دست‌آمده نشان داد زنان باردار شریده در مقایسه با زنان باردار از کیفیت زندگی، سلامت روانی و عملکرد جنسی پایین‌تری طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ برخوردار بودند.
۲۵	مولدون و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: بررسی خشونت و تجاوز جنسی قبل و بعد از همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ حجم نمونه: ۱۱۰۰	کفی	کانادا	نتایج به‌دست‌آمده نشان داد در مقایسه با قبل از همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹، خشونت و سوءاستفاده جنسی به میزان قابل توجهی افزایش پیدا کرده بود. همچنین خشونت‌هایی در بیرون از خانه مشاهده شد.
۲۶	جتلینا و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: بررسی خشونت شریک زندگی طی همه‌گیری کووید-۱۹ حجم نمونه: ۲۴۴۱	کفی	آمریکا	۵۴ درصد از افراد اعتقاد داشتند خشونت مثل گذشته است، ۱۷ درصد معتقدند خشونت طی کرونا افزایش پیدا کرده است. ۳۰ درصد نیز اعتقاد داشتند خشونت کمتر شده است. خشونت جسمی و جنسی بیشترین گزارش را داشت.
۲۷	گسانگی و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: افزایش خشونت خانگی طی شیوع کووید-۱۹ حجم نمونه: ۲۶ زن قربانی در دوران کرونا و ۴۲ زن قربانی قبل از شیوع کرونا ویروس ۲۰۱۹	کفی	انگلیس	در این پژوهش ۲۶ زن قربانی طی کرونا با ۴۲ زن قربانی قبل از کرونا مقایسه شدند. نتایج نشان داد میزان خشونت جسمی خانگی در دوران کووید-۱۹ نزدیک به دوبرابر افزایش یافته است. همچنین میزان سوءاستفاده جنسی از زنان نیز دوبرابر شده بود.
۲۸	دلسا و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: بررسی تأثیر کووید-۱۹ بر زندگی جنسی حجم نمونه: ۷ مقاله	مروری	رومانی	یافته‌های به‌دست‌آمده از ۶۹۲۹ شرکت‌کننده نشان داد همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ روی کیفیت و رضایت جنسی زوجین تأثیر منفی بر جای گذاشته است.
۲۹	آرناس-آریو و همکاران (۲۰۲۱)	هدف: بررسی خشونت شریک زندگی طی فرط‌بینه خانگی حجم نمونه: ۱۳۷۸۶ زن	کفی	اسپانیا	بررسی‌های صورت‌گرفته نشان داد خشونت‌های خانگی طی شیوع کووید-۱۹ افزایش چشم‌گیری داشته است. ۳۲ درصد از شرکت‌کنندگان خشونت را گزارش کردند که بیشتر

تحت تأثیر فشارهای اقتصادی و روانی همه‌گیری کروناست.					
بررسی‌های انجام‌شده حاکی از کاهش ۴۲/۳ درصدی فعالیت جنسی طی قرنطینه بود. تفاوت معناداری از نظر سطح تحصیلات، سن، کیفیت زندگی جنسی و رضایت جنسی با صمیمیت زوجین به دست آمد. خانواده‌هایی که از عملکرد جنسی خود رضایت داشتند، از صمیمیت و رضایت زناشویی بالایی برخوردار بودند.	چین	کمی	هدف: بررسی تغییر رفتار جنسی و عملکرد خانواده طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ حجم نمونه: ۲۸۴	فنگ و همکاران (۲۰۲۱)	۳۰

از میان ۴۶۲ مقاله مرتبط با خشونت خانگی و تعارضات زناشویی طی شیوع کروناویروس ۲۰۱۹، در انتها ۳۰ مقاله بررسی و با جمعیت ۱۸۵۲۹ نفر بر پایه معیارهای ورود و حذف، انتخاب و بازبینی شدند. هم‌چنین در این مرور سیستماتیک ۱۹ کشور چین، اسپانیا، رومانی، انگلیس، آمریکا، کانادا، ترکیه، ایران، ایتالیا، اسپانیا، آلمان، استرالیا، بنگلادش، هند، نپال، فرانسه، پرتغال، تونس و برزیل حضور داشتند که حاکی از شیوع بالا، مشکلات جنسی، خشونت خانگی و تعارضات زناشویی طی همه‌گیری کووید-۱۹ در سراسر جهان است. از بین ۳۰ مقاله بررسی‌شده ۷۰ درصد کمی، ۲۶/۶ درصد مروری و ۴/۴ درصد کیفی است. هم‌چنین به ترتیب ۶۰ و ۴۰ درصد مقالات در سال‌های ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ منتشر شدند. نتایج اکثر مطالعات انجام‌شده حاکی از افزایش خشونت روانی، جسمی و جنسی علیه زنان است. هم‌چنین پژوهش‌ها نشان دادند عملکرد و رضایت جنسی زوجین طی شیوع کووید-۱۹ کاهش چشم‌گیری داشته است. طبق بررسی‌های صورت‌گرفته سن، تحصیلات، میزان درآمد، استرس کرونا، مصرف دخانیات و الکل بر عملکرد خانواده طی همه‌گیری کووید-۱۹ تأثیرگذار بوده است. ایجاد یک خط ثابت برای گزارش، تهیه بسته‌های آموزشی و حمایتی، مددکاران اجتماعی و ارائه اخبار مرتبط با خشونت از جمله اقدامات دولت‌ها برای مدیریت و کنترل تعارضات زناشویی و خشونت خانگی طی شیوع کروناویروس ۲۰۱۹ بود.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش مروری حاضر با هدف بررسی نقش رضایت زناشویی و رضایت جنسی طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ در سلامت روانی خانواده‌ها انجام شد. نتایج مطالعات مرور شده مشخص کرد در دوران شیوع کووید-۱۹ میزان خشونت جنسی، کلامی، جسمانی و روانی نسبت به زنان و کودکان به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. هم‌چنین به دلیل ترس از کروناویروس ۲۰۱۹ و لزوم فاصله‌گذاری اجتماعی، میزان و عملکرد جنسی زوجین در مقایسه با قبل از همه‌گیری کووید-۱۹، کاهش چشم‌گیری داشته است. افزون بر آن، بررسی‌های انجام‌شده حاکی از افزایش تعارضات زناشویی زوجین طی قرنطینه خانگی بود که تحت تأثیر بیکاری، فقر، استعمال دخانیات، مشکلات روانی و مصرف الکل طی قرنطینه خانگی و شیوع کرونا ویروس ۲۰۱۹ قرار داشت. این نتایج همسو با پژوهش‌های ارتان و همکاران (۲۰۲۰)؛ فنگ و همکاران (۲۰۲۱)؛ اشمید و همکاران (۲۰۲۰)؛ ویلیامسون (۲۰۲۰)؛ بوکسال و همکاران (۲۰۲۰)؛ سیتو و همکاران (۲۰۲۱)؛ اکسیو و همکاران (۲۰۲۰) و موریرا و کاستا (۲۰۲۰) است.

در تبیین این یافته‌ها می‌توان اذعان داشت؛ کرونا ویروس ۲۰۱۹ در کنار پیامدهای گسترده‌ای که در جهان داشت، باعث ایجاد مشکلات زیادی در خانواده‌ها شد. کووید-۱۹ به تعطیلی مدارس، دانشگاه‌ها، بسیاری از مشاغل، فاصله‌گذاری اجتماعی و محدودیت‌های سخت‌گیرانه منجر شد. طی قرنطینه خانگی، زندگی مشترک بسیاری از خانواده‌ها در سراسر جهان در یک وضعیت اضطراری قرار گرفت. بررسی‌های انجام‌شده نشان داد ایجاد محدودیت‌های کرونایی باعث افزایش موارد گزارش‌شده در مورد سوءاستفاده خانوادگی، به‌ویژه زانی شد که مجبور بودند ماه‌ها در یک رابطه نافرجام زندگی کنند. هم‌چنین بسیاری از رسانه‌ها و روزنامه‌ها بخش‌هایی از خشونت را گزارش کردند که با سوءاستفاده شدید از کودکان همراه بود. از طرفی دیگر، زوج‌هایی که قبل از همه‌گیری با یکدیگر اختلاف‌نظر و مشکل داشتند، در دوران شیوع کووید-۱۹ به دلیل تعطیلی و قطع‌شدن جلسات مشاوره و درمان، تعارضات بسیار شدیدی را تجربه کردند. همین موضوع باعث شد آمارهای مرتبط با خشونت کلامی، جسمی و جنسی رو به افزایش باشد. تمامی این مسائل باعث شد قرنطینه خانگی و فاصله‌گذاری اجتماعی پیامدهای خانوادگی و روان‌شناختی متعددی را برای زوجها و فرزندان به همراه داشته باشد.

بررسی‌های انجام‌شده مشخص کرد با همه‌گیری کرونا ویروس ۲۰۱۹ و قرنطینه خانگی، بسیاری از خانواده‌ها تحت تأثیر این ویروس کشنده قرار گرفتند (لیوتک و همکاران، ۲۰۲۰؛ پانزری و همکاران، ۲۰۲۰). یک جنبه مهم از این بیماری بحث در رابطه با پیامدهای اجتماعی و نابرابری‌های جنسیتی در خانواده‌هاست. پژوهش‌های زیادی تغییرات نقش‌های افراد در خانواده و عملکرد والدین و فرزندان طی قرنطینه خانگی را مورد بررسی قرار دادند (مولدون^{۳۴} و همکاران، ۲۰۲۱؛ دلسا و همکاران، ۲۰۲۱). پس از اعمال محدودیت‌های سخت‌گیرانه، مدارس و دانشگاه‌ها آنلاین شدند و بسیاری از مشاغل تعطیل شده یا به صورت دورکاری به فعالیت‌شان ادامه دادند. این موضوع باعث شد والدین و فرزندان در تمام طول روز در کنار یکدیگر باشند و چیزی به عنوان حریم خصوصی وجود نداشته باشد. ترس و اضطراب ابتدا به کووید-۱۹ یک طرف و فشارهای اقتصادی و بیکاری از سوی دیگر باعث شد به تدریج خشونت و تعارضات زناشویی گسترده‌ای بین زوجها شکل بگیرد. نظریه استرس خانواده استدلال می‌کند شرایط نامطلوب اقتصادی، به‌ویژه از دست دادن درآمد و فشار مالی می‌تواند رضایت و صمیمیت زناشویی را کاهش دهد (موریرا و کاستا، ۲۰۲۰). در همین راستا، کارسیاکالی و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی عملکرد جنسی زوجین طی شیوع کووید-۱۹ را مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های به‌دست‌آمده ارتباط معناداری را بین مصرف دخانیات، الککل، وضعیت کار و سن با رضایت جنسی زوجها نشان داد. هم‌چنین بررسی‌های صورت‌گرفته مشخص کرد زوجینی که استرس و اضطراب بیشتری نسبت به کرونا داشتند، از عملکرد و رضایت جنسی پایین‌تری برخوردار بودند. در مطالعه‌ای دیگر، آرناس - آریو و همکاران (۲۰۲۱) به بررسی خشونت شریک زندگی طی قرنطینه خانگی ناشی از کووید-۱۹ پرداختند. بررسی‌های صورت‌گرفته نشان داد خشونت‌های خانگی طی شیوع کووید-۱۹ افزایش چشم‌گیری داشته است. ۳۲ درصد از شرکت‌کنندگان خشونت را گزارش کردند که بیشتر تحت تأثیر فشارهای اقتصادی و روانی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ قرار داشت. موریرا و کاستا (۲۰۲۰) در پژوهشی مروری به بررسی نقش همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ در افزایش خشونت شریک زندگی پرداختند. یافته‌های به‌دست‌آمده

مشخص کرد میزان خشونت کلامی، جسمانی و روانی طی شیوع کووید-۱۹ به میزان قابل توجهی افزایش یافته است. این خشونت‌ها به علت فشار قرنطینه و بیکاری بیشتر رخ می‌دهد.

خشونت شریک زندگی نشان‌دهنده یک مشکل جدی، بسیار رایج و قابل پیشگیری در سراسر جهان است. قوانینی که خشونت شریک زندگی را به عنوان یک جرم تلقی می‌کنند، می‌توانند در برخی موارد خاص در میان کشورها متفاوت باشند. با این حال، این تعریف معمولاً هر گونه عمل جسمی، جنسیتی یا روانی که در یک رابطه نزدیک انجام می‌شود را دربر می‌گیرد (اسمیت و همکاران، ۲۰۱۸). شیوع آن می‌تواند با توجه به زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اتفاق بیفتد، اما با این وجود به همه گروه‌های سنی بسط داده می‌شود. در رابطه با جنسیت نیز می‌توان همین را گفت، اما به نظر می‌رسد زنان در روابط، اکثریت قربانیان را تشکیل می‌دهند (جتلینا، کینل و مولسبری^{۳۷}، ۲۰۲۱). خشونت شریک زندگی می‌تواند اثرات مخرب و طولانی‌مدتی بر سلامت روانی و کیفیت زندگی قربانیان و خانواده‌های آن‌ها داشته باشد. بسیاری از قربانیان که آسیب‌های جسمی و جنسی شدیدی را تجربه کرده‌اند، نیازمند دریافت خدمات و حمایت‌های اجتماعی هستند (آرناس - آریو و همکاران، ۲۰۲۱). در این راستا، گسانگی و همکاران (۲۰۲۱) به بررسی افزایش خشونت خانگی طی شیوع کووید-۱۹ پرداختند. در این پژوهش ۲۶ زن قربانی طی دوران کرونا با ۴۲ زن قربانی قبل از کرونا مقایسه شدند. نتایج نشان داد میزان خشونت جسمی و روانی علیه زنان در دوران کرونا نزدیک به دوبرابر افزایش یافته است. هم‌چنین میزان سوءاستفاده جنسی و تعارضات زناشویی به میزان قابل توجهی بیشتر شده است. تعارضات زناشویی که به طور گسترده به عنوان اختلافات زناشویی نیز شناخته می‌شود، به تعارض، ناهماهنگی یا عدم توافق والدین و فرزندان اشاره دارد. تعارض زناشویی می‌تواند شامل آزار کلامی و جسمی باشد و به طور کلی پیامدهای روان‌شناختی زیادی را برای زوجین به همراه دارد (اکسیو و همکاران، ۲۰۲۰). بسیاری از والدین در دوران شیوع کروناویروس ۲۰۱۹ علاوه بر استرس فرزندپروری، مشکلات تحصیلی فرزندان خود را نیز دارند؛ زیرا یادگیری از راه دور و نبود معلم، کار را برای والدین دشوار می‌کند و لازم است اطلاعات زمینه‌ای بیشتری داشته باشند و کتاب‌های درسی را مطالعه کنند تا بتوانند در تکالیف به فرزندان خود کمک کنند (ویلیامسون، ۲۰۲۰). والدینی که مجبور به نظارت بر آموزش کودکان خود در سنین مدرسه خود هستند، در پایان روز بیشتر از اثری‌های جسمانی و شناختی خود استفاده خواهند کرد. همین موضوع باعث می‌شود وقت زیادی را صرف آموزش فرزندان کنند و نتوانند کارهای خانه را انجام دهند یا وقت کمتری را با همسر خود سپری کنند. عدم مدیریت درست می‌تواند موجب سردرگمی و تعارض در والدین شود (اسپوسیتو و همکاران، ۲۰۲۰). در همین راستا، بررسی‌های صورت‌گرفته نشان داد عملکرد جنسی بسیاری از زوجین تحت تأثیر شیوع کروناویروس ۲۰۱۹ قرار گرفت. دلسا و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه‌ای مروری به بررسی تأثیر کووید-۱۹ بر زندگی جنسی زوجین پرداختند. یافته‌های به‌دست آمده از ۶۹۲۹ شرکت‌کننده نشان داد همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ بر کیفیت و رضایت جنسی زوجین تأثیر منفی بر جای گذاشته است. ایبارا و همکاران (۲۰۲۰) نقش همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ بر عملکرد جنسی را مورد بررسی قرار دادند. نتایج به‌دست آمده نشان داد عملکرد جنسی زوجین طی شیوع کووید-۱۹ به میزان قابل توجهی کاهش یافته است که تحت تأثیر وضعیت روان‌شناختی و اقتصادی خانواده قرار می‌گیرد. نتایج پژوهش له‌میلر، گارسیا، گسلمان و مارک^{۳۸} (۲۰۲۰) نیز نشان داد نیمی از شرکت‌کنندگان در روابط جنسی

خود کاهش چشم‌گیری داشتند. هم‌چنین جوان‌بودن، داشتن تخيلات جنسی و استرس کمتر باعث افزایش رابطه جنسی می‌شد.

در مجموع، نتایج این پژوهش نشان داد طی همه‌گیری کروناویروس ۲۰۱۹ میزان خشونت خانگی علیه زنان و کودکان به میزان چشم‌گیری افزایش یافته است. خشونت جسمی و جنسی به عنوان شایع‌ترین خشونت‌ها طی قرنطینه خانگی گزارش شد. هم‌چنین یافته‌های به‌دست‌آمده حاکی از کاهش رضایت و عملکرد جنسی زوجین طی شیوع کووید-۱۹ بود. در واقع بسیاری از زوجین به دلیل استرس و ترس از ابتلا به کروناویروس ۲۰۱۹ تعداد رابطه‌های جنسی خود را کاهش دادند. از طرفی دیگر، بررسی‌های صورت‌گرفته مشخص کرد تعارضات زناشویی طی شیوع کووید-۱۹ به میزان قابل توجهی در بین خانواده‌ها افزایش یافته است. قرنطینه خانگی، فاصله‌گذاری اجتماعی، بیکاری، فقر، استعمال دخانیات، اعتیاد به الکل و قمار از جمله دلایل اصلی افزایش آمار تعارضات زناشویی گزارش شده است. با توجه به اینکه دوران پساکرونا تاریخ مشخصی ندارد، کروناویروس ۲۰۱۹ هم‌چنان در حال جهش است و امکان ایجاد قرنطینه و فاصله‌گذاری اجتماعی برای بسیاری از کشورهایی که واکسن کووید-۱۹ را دریافت نکردند، وجود دارد. لازم است دولت‌ها، سازمان جهانی بهداشت، یونسف، بهزیستی و سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور تدابیری در جهت شناسایی، کنترل و کاهش خشونت‌های خانگی علیه زنان و کودکان اتخاذ کنند. هم‌چنین برگزاری کارگاه جهت دانش‌افزایی خانواده‌ها، ایجاد خط مستقیم برای گزارش خشونت و اطلاع‌رسانی درست در رابطه با راهکارهای جلوگیری و کاهش خشونت، به صورت قابل توجهی می‌تواند به کاهش خشونت در دوران همه‌گیری کووید-۱۹ منجر شود.

از جمله محدودیت‌های مطالعه مروری حاضر می‌توان به در دسترس نبودن متن کامل برخی مقالات که به عدم ورود این مقالات به روند بررسی منجر شد، اشاره کرد. هم‌چنین به علت فیلتر بودن برخی پایگاه‌های علمی، پژوهشگران نتوانستند به آن‌ها دسترسی داشته باشند. علاوه بر این برخی مطالعات انجام‌شده جنبه توصیفی داشتند و باید در تعمیم‌دادن نتایج آن‌ها احتیاط کرد. در همین راستا پیشنهاد می‌شود مطالعاتی توصیفی در زمینه شیوع و پیامدهای روان‌شناختی خشونت خانگی و تعارضات زناشویی در داخل کشور انجام گیرد تا بتوان با برنامه‌ریزی‌های درست، خانواده‌های آسیب‌پذیر را شناسایی و مداخلات روان‌شناختی لازم را اتخاذ کرد.

پی‌نوشت‌ها

1. Coronavirus 2019
2. World Health Organization
3. He, Deng & Li
4. Maffioli
5. Singhal
6. Ibarra
7. Karsiyakali, Sahin, Ates, Okucu & Karabay
21. Esposito
22. Bruce, Wu, Lustig, Russell & Nemecek
23. Williamson
24. Luetke, Hensel, Herbenick & Rosenberg
25. Schmid, Wörn, Hank, Sawatzki & Walper

8. Connor
9. Mittal & Singh
10. Stay at Home
11. Domestic Violence
12. Moreira & da Costa
13. Xue, J., Chen, J., Chen, C., Hu, R., & Zhu
14. Piquero, Jennings, Jemison, Kaukinen & Knaul
15. Boxall, Morgan & Brown
16. Naghizadeh, Mirghafourvand & Mohammadirad
17. Ertan, El-Hage, Thierrée, Javelot & Hingray
18. Arenas-Arroyo, Fernandez-Kranz & Nollenberger
19. Gosangi
20. Smith
26. Ugurlucan
27. Zhu
28. Delcea, Chirilă & Săucea
29. Panzeri, Ferrucci, Cozza & Fontanesi
30. Arafat, Mohamed, Kar, Sharma & Kabir
31. Feng
32. Cito
33. Moher, Liberati, Tetzlaff & Altman
34. Gifford, Davies, Edwards, Griffin & Lybanon
35. Muldoon
36. Jetelina, Knell & Molsberry
37. Lehmilller, Garcia, Gesselman &

منابع

- Arafat, S. M., Mohamed, A. A., Kar, S. K., Sharma, P., & Kabir, R. (2020). Does COVID-19 Pandemic Affect Sexual Behavior? A Cross-Sectional, Cross-National Online Survey. *Psychiatry Research*, 289, 113050.
- Arenas-Arroyo, E., Fernandez-Kranz, D., & Nollenberger, N. (2021). Intimate Partner Violence under Forced Cohabitation and Economic Stress: Evidence from the COVID-19 Pandemic. *Journal of Public Economics*, 194, 104350.
- Bruce, L. D., Wu, J. S., Lustig, S. L., Russell, D. W., & Nemecek, D. A. (2019). Loneliness in the United States: a 2018 National Panel Survey of Demographic, Structural, Cognitive, and Behavioral Characteristics. *American Journal of Health Promotion*, 33(8), 1123-1133.
- Boxall, H., Morgan, A., & Brown, R. (2020). The Prevalence of Domestic Violence among Women During the COVID-19 Pandemic. *Australasian Policing*, 12(3), 38-46.
- Connor, J., Madhavan, S., Mokashi, M., Amanuel, H., Johnson, N. R., Pace, L. E., & Bartz, D. (2020). Health Risks and Outcomes that Disproportionately Affect Women during the Covid-19 pandemic: A Review. *Social Science & Medicine*, 113364.
- Caruso, S., Rapisarda, A. M. C., & Minona, P. (2020). Sexual Activity and Contraceptive Use during Social Distancing and Self-Isolation in the COVID-19 pandemic. *The European Journal of Contraception & Reproductive Health Care*, 25(6), 445-448.
- Cito, G., Micelli, E., Cocci, A., Polloni, G., Russo, G. I., Coccia, M. E., ... & Natali, A. (2021). The Impact of the COVID-19 Quarantine on Sexual Life in Italy. *Urology*, 147, 37-42.
- Delcea, C., Chirilă, V. I., & Săucea, A. M. (2021). Effects of COVID-19 on Sexual Life—a Meta-Analysis. *Sexologies*, 30(1), e49-e54.
- De Borba Telles, L. E., Valença, A. M., Barros, A. J., & da Silva, A. G. (2020). Domestic Violence in the COVID-19 Pandemic: a Forensic Psychiatric Perspective. *Revista brasileira de psiquiatria (Sao Paulo, Brazil: 1999)*, S1516-44462020005015211.

- Esposito, V., Rania, E., Lico, D., Pedri, S., Fiorenza, A., Strati, M. F., ... & Venturella, R. (2020). Influence of COVID-19 Pandemic on the Psychological Status of Infertile Couples. *European Journal of Obstetrics & Gynecology and Reproductive Biology*, 253, 148-153.
- Ertan, D., El-Hage, W., Thierrée, S., Javelot, H., & Hingray, C. (2020). COVID-19: Urgency for Distancing from Domestic Violence. *European journal of psychotraumatology*, 11(1), 1800245.
- Feng, Y. J., Fan, Y. J., Su, Z. Z., Li, B. B., Li, B., Liu, N., & Wang, P. X. (2021). Correlation of Sexual Behavior Change, Family Function, and Male-Female Intimacy Among Adults Aged 18-44 Years During COVID-19 Epidemic. *Sexual medicine*, 9(1), 100301.
- Gosangi, B., Park, H., Thomas, R., Gujrathi, R., Bay, C. P., Raja, A. S., ... & Khurana, B. (2021). Exacerbation of Physical Intimate Partner Violence during COVID-19 Pandemic. *Radiology*, 298(1), E38-E45.
- Gifford, W., Davies, B., Edwards, N., Griffin, P., & Lybanon, V. (2007). Managerial Leadership for Nurses' Use of Research Evidence: an Integrative Review of the Literature. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 4(3), 126-145.
- He, F., Deng, Y., & Li, W. (2020). Coronavirus Disease 2019: What we know?. *Journal of medical virology*, 92(7), 719-725.
- Ibarra, F. P., Mehrad, M., Mauro, M. D., Godoy, M. F. P., Cruz, E. G., Nilforoushzhadeh, M. A., & Russo, G. I. (2020). Impact of the COVID-19 Pandemic on the Sexual Behavior of the Population. The Vision of the East and the West. *International braz j urol*, 46, 104-112.
- Jetelina, K. K., Knell, G., & Molsberry, R. J. (2021). Changes in Intimate Partner Violence During the Early Stages of the COVID-19 Pandemic in the USA. *Injury Prevention*, 27(1), 93-97.
- Karsiyakali, N., Sahin, Y., Ates, H. A., Okucu, E., & Karabay, E. (2021). Evaluation of the Sexual Functioning of Individuals Living in Turkey during the COVID-19 pandemic: an Internet-based Nationwide Survey Study. *Sexual medicine*, 9(1), 100279.
- Lehmiller, J. J., Garcia, J. R., Gesselman, A. N., & Mark, K. P. (2020). Less Sex, but More Sexual Diversity: Changes in Sexual Behavior during the COVID-19 Coronavirus Pandemic. *Leisure Sciences*, 1-10.
- Luetke, M., Hensel, D., Herbenick, D., & Rosenberg, M. (2020). Romantic relationship conflict due to the COVID-19 Pandemic and Changes in Intimate and Sexual Behaviors in a Nationally Representative Sample of American Adults. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 46(8), 747-762.
- Muldoon, K. A., Denize, K. M., Talarico, R., Fell, D. B., Sobiesiak, A., Heimerl, M., & Sampsel, K. (2021). COVID-19 Pandemic and Violence: Rising Risks and Decreasing Urgent Care-Seeking for Sexual Assault and Domestic Violence Survivors. *BMC medicine*, 19(1), 1-9.
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., & Altman, D. G. (2010). Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: the PRISMA statement. *Int J Surg*, 8(5), 336-341.
- Moreira, D. N., & da Costa, M. P. (2020). The Impact of the Covid-19 Pandemic in the Precipitation of Intimate Partner Violence. *International journal of law and psychiatry*, 71, 101606.
- Mittal, S., & Singh, T. (2020). Gender-based Violence during COVID-19 Pandemic: A Mini-Review. *Frontiers in Global Women's Health*, 1, 4.
- Maffioli, E. M. (2020). How is the World Responding to the Novel Coronavirus Disease (COVID-19) Compared with the 2014 West African Ebola Epidemic? The Importance of

- China as a Player in the Global Economy. *The American journal of tropical medicine and hygiene*, 102(5), 924-925.
- Mirzaei, N., Sadatmahalleh, S. J., Khomami, M. B., Moini, A., & Kazemnejad, A. (2021). Sexual Function, Mental Health, and Quality of Life under Strain of COVID-19 Pandemic in Iranian Pregnant and Lactating Women: a Comparative Cross-Sectional Study. *Health and Quality of Life Outcomes*, 19(1), 1-8.
- Naghizadeh, S., Mirghafourvand, M., & Mohammadirad, R. (2021). Domestic Violence and its Relationship with Quality of Life in Pregnant Women During the Outbreak of COVID-19 Disease. *BMC pregnancy and childbirth*, 21(1), 1-10.
- Panzeri, M., Ferrucci, R., Cozza, A., & Fontanesi, L. (2020). Changes in Sexuality and Quality of , E., Kaukinen, C., & Knaul, F. M. (2021). Evidence from a Systematic Review and Meta-Analysis: Domestic Violence during the COVID-19 Pandemic. *Journal of Criminal Justice*, 101806.
- Sediri, S., Zgueb, Y., Ouanes, S., Ouali, U., Bourgou, S., Jomli, R., & Nacef, F. (2020). Women's Mental Health: Acute Impact of COVID-19 Pandemic on Domestic Violence. *Archives of women's mental health*, 1-8.
- Singhal, T. (2020). A Review of Coronavirus Disease-2019 (COVID-19). *The Indian journal of pediatrics*, 87(4), 281-286.
- Smith, S. G., Zhang, X., Basile, K. C., Merrick, M. T., Wang, J., Kresnow, M. J., & Chen, J. (2018). The National Intimate Partner and Sexual Violence Survey: 2015 Data Brief—Updated Release. <https://www.cdc.gov/violenceprevention/pdf/2015data-brief508.pdf>.
- Schmid, L., Wörn, J., Hank, K., Sawatzki, B., & Walper, S. (2020). Changes in Employment and Relationship Satisfaction in Times of the COVID-19 Pandemic: Evidence from the German Family Panel. *European Societies*, 1-16.
- Ugurlucan, F. G., Yasa, C., Tikiz, M. A., Evruke, I., Isik, C., Dural, O., & Akhan, S. E. (2021). Effect of the COVID-19 Pandemic and Social Distancing Measures on the Sexual Functions of Women Treated for vaginismus (Genitopelvic Pain/Penetration Disorder). *International Urogynecology Journal*, 1-7.
- Williamson, H. C. (2020). Early Effects of the COVID-19 Pandemic on Relationship Satisfaction and Attributions. *Psychological Science*, 31(12), 1479-1487.
- Xue, J., Chen, J., Chen, C., Hu, R., & Zhu, T. (2020). The Hidden Pandemic of Family Violence During COVID-19: Unsupervised Learning of Tweets. *Journal of medical Internet research*, 22(11), e24361.
- Yuksel, B., & Ozgor, F. (2020). Effect of the COVID-19 Pandemic on Female Sexual Behavior. *International Journal of Gynecology & Obstetrics*, 150(1), 98-102.
- Zhu, N., Zhang, D., Wang, W., Li, X., Yang, B., Song, J., ... & Tan, W. (2020). A Novel Coronavirus from Patients with Pneumonia in China, 2019. *The New England Journal of Medicine*, 382(8), 727-733.